

Thái Bình

Chủ nhật

SỐ 750
Chủ nhật
Ngày 15 - 5 - 2022

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

Toàn dân tham gia phòng chống dịch Covid-19

Đường dây nóng: 1800 9402 - 0227.3831.398

Tình hình dịch Covid-19 đến ngày 14/5

Thế giới: Hơn 520,4 triệu người mắc Covid-19

Theo thông tin từ Bộ Y tế, tính đến chiều ngày 14/5, số ca mắc Covid-19 tại các quốc gia, vùng lãnh thổ là hơn 520,4 triệu ca, trong đó hơn 6,28 triệu người đã tử vong.

Việt Nam: Số ca Covid-19 mới giảm còn 1.895 ca, thấp nhất trong hơn 10 tháng qua

SỐ ĐIỆN THOẠI TIẾP NHẬN CÁC THÔNG TIN VỀ DỊCH COVID-19

SỞ Y TẾ:
0969.851.212
0227.3640.786

TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT TỈNH:
0931.581.292 - 0914.590.476
0227.3831.885

Tính từ 16 giờ ngày 13/5 đến 16 giờ ngày 14/5, trên hệ thống quốc gia quản lý ca bệnh Covid-19 ghi nhận 1.895 ca nhiễm mới đều trong nước (giảm 331 ca so với ngày trước đó) tại 46 tỉnh, thành phố (trong đó có 1.585 ca trong cộng đồng).

Trong ngày có 295.572 liều vắc-xin phòng Covid-19 được tiêm. Như vậy, tổng số liều vắc-xin đã được tiêm là 216,8 triệu liều, trong đó số liều tiêm cho trẻ từ 5 - 12 tuổi là 2.391.265 liều.

Trong ngày có 5.563 bệnh nhân Covid-19 được công bố khỏi bệnh. Số ca nặng đang điều trị giảm còn 340 ca.

Thái Bình: Các cơ sở y tế đang thu dung, điều trị 36 bệnh nhân mắc Covid-19

Trong ngày, các cơ sở y tế tiếp nhận thêm 5 bệnh nhân mới, số bệnh nhân Covid-19 đang thu dung, điều trị tại đây giảm còn 36 bệnh nhân (tính đến 19 giờ ngày 14/5).

Tính đến 17 giờ ngày 14/5, Thái Bình đã thực hiện tiêm hơn 3,69 triệu mũi vắc-xin phòng Covid-19, trong đó số mũi tiêm cho người từ 18 tuổi trở lên là hơn 3,34 triệu mũi; số mũi tiêm cho người từ 12 - 17 tuổi là 303.306 mũi; số mũi tiêm cho trẻ từ 5 - 12 tuổi là 40.973 mũi. Tỷ lệ người từ 18 tuổi trở lên được tiêm mũi bổ sung hoặc nhắc lại đạt 82,86%.

ĐẶNG ANH

Thành phố Thái Bình.

Sớm sửa đổi Luật Quy hoạch một cách căn cơ

■ THU HIỂN

Luật Quy hoạch và các văn bản hướng dẫn thực hiện có hiệu lực đã tạo hành lang pháp lý thống nhất trong công tác xây dựng, thực hiện và quản lý quy hoạch, tạo động lực cho sự phát triển của cả nước nói chung, của tỉnh nói riêng. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện đã phát sinh một số khó khăn, vướng mắc cần tháo gỡ kịp thời nhằm tiếp tục thể chế hóa chủ trương của Đảng, nghị quyết của Quốc hội về quy hoạch.

Xác định tầm quan trọng của công tác quy hoạch với phát triển kinh tế - xã hội, thời gian qua Thái Bình đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, điều hành triển khai thực hiện lập quy hoạch tỉnh thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 bảo đảm đúng luật. Đến nay, tỉnh đã hoàn thành báo cáo đầu kỳ và đang tập trung xây dựng báo cáo giữa kỳ; dự kiến sẽ hoàn thành dự thảo quy hoạch tỉnh báo cáo Hội đồng thẩm định, trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, phê duyệt trong quý II/2022. Công tác tổ chức lập quy hoạch đô thị, quy hoạch xây dựng nông thôn mới, việc tổ chức lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch và quản lý đầu tư xây dựng, phát triển đô thị, nông thôn tuân thủ quy định của pháp luật. Đến nay,

8/8 đơn vị cấp huyện đã thực hiện lập quy hoạch sử dụng đất thời kỳ 2021 - 2030; 6/7 quy hoạch xây dựng vùng huyện đã được phê duyệt; 100% xã, phường, thị trấn có quy hoạch chung; đặc biệt 100% quy hoạch nông thôn đã được tổ chức thực hiện. Dù bị ảnh hưởng của dịch Covid-19 song công tác quy hoạch thời gian qua được tỉnh triển khai hiệu quả đã mở cánh cửa lớn thu hút các nhà đầu tư, khai thác tiềm năng, thế mạnh, “dẫn đường” cho sự phát triển. Kinh tế của tỉnh vẫn tăng trưởng khá, thu ngân sách tăng cao, giải ngân đầu tư công tốt, phòng, chống dịch Covid-19, xây dựng nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao, thu hút đầu tư đạt hiệu quả cao hơn.

Tuy nhiên, các văn bản quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật Quy hoạch chậm thi hành; một số quy định, hướng dẫn của bộ, ngành chưa cụ thể, rõ ràng và chưa đồng bộ, thống nhất với Luật Quy hoạch gây khó khăn, vướng mắc cho các địa phương, các ngành khi lập quy hoạch. Vừa qua, Đoàn đại biểu Quốc hội (ĐBQH) tỉnh đã tổ chức khảo sát việc thực hiện tại một số sở, ngành, địa phương làm cơ sở để Quốc hội nghiên cứu, sửa đổi Luật Quy hoạch bảo đảm tính khả thi cao. Qua khảo sát, ghi nhận nhiều ý kiến, kiến nghị xuất phát từ thực tiễn triển khai Luật Quy hoạch trên địa bàn tỉnh thời gian qua. Đồng chí Nguyễn Văn Tăng, Phó Giám đốc Sở Xây dựng cho rằng: Việc “tích hợp nội dung” của các

quy hoạch trong quy hoạch tỉnh gặp một số khó khăn do đây đều là quy hoạch của thời kỳ trước, Luật chỉ nên quy định “kế thừa một số nội dung còn giá trị” thay vì “tích hợp nội dung” vào quy hoạch tỉnh thời kỳ tiếp theo. Luật Xây dựng quy định mọi khu chức năng có quy mô dưới 500ha đều phải lập quy hoạch phân khu, trong khi thực tế một số khu chức năng có quy mô nhỏ, như khu thể dục thể thao, đào tạo... chỉ cần quy hoạch chi tiết để đơn giản hóa thủ tục. Thời kỳ quy hoạch giữa quy hoạch sử dụng đất với quy hoạch xây dựng, quy hoạch đô thị có sử dụng đất chưa có sự thống nhất cũng dẫn đến khó khăn trong quá trình thực hiện. Công tác lập quy hoạch với lĩnh vực giao thông cũng xuất hiện tồn tại, vấn đề phát sinh cần tháo gỡ bằng cách sửa đổi luật hiện hành. Đồng chí Vũ Xuân Thành, Giám đốc Sở Giao thông Vận tải cho biết: Các tuyến quốc lộ đi qua địa bàn tỉnh có tính gắn kết cao với quy hoạch của tỉnh song chưa được phân cấp cho các địa phương trong đầu tư, quản lý, khai thác nhằm huy động, phát huy hiệu quả các tiềm năng, lợi thế sẵn có. Hiện nay, phương tiện giao thông đường bộ phát triển đa dạng loại hình nhưng lại chưa có khung pháp lý cho một số phương tiện đặc thù; căn bổ sung cấp giấy phép lái xe ba bánh cho người khuyết tật; phải có cơ chế, chính sách thu hút các nguồn lực đầu tư vào giao thông hơn nữa... Vì vậy, hầu hết lãnh đạo các sở, ngành của Thái Bình đều kiến nghị cần

nghiên cứu, sửa đổi Luật Quy hoạch một cách căn cơ, đồng bộ nhằm tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, tạo thuận lợi cho công tác lập, triển khai thực hiện quy hoạch.

Đồng chí Nguyễn Văn Huy, Tỉnh ủy viên, Phó Trưởng đoàn ĐBQH chuyên trách tỉnh khẳng định: Những kết quả cũng như ý kiến, kiến nghị của các sở, ngành, đơn vị mà Đoàn ĐBQH tỉnh ghi nhận được qua khảo sát sẽ được tổng hợp, chuyển Quốc hội nghiên cứu để sửa đổi, bổ sung những quy định nhằm khắc phục các vướng mắc, bất cập, bảo đảm sự thống nhất, không phát sinh thủ tục, tạo điều kiện thuận lợi cho các địa phương thực hiện Luật Quy hoạch. Đó cũng là căn cứ để các đại ĐBQH tỉnh tham gia ý kiến vào công tác xây dựng luật tại các kỳ họp Quốc hội. Tuy nhiên, khi thực hiện Luật Quy hoạch hiện hành, UBND tỉnh, cơ quan lập quy hoạch tỉnh, đơn vị tư vấn lập quy hoạch tỉnh cần tiếp tục phối hợp với các sở, ngành, địa phương hoàn thiện nội dung, quy hoạch chuyên ngành, kỹ thuật tích hợp vào quy hoạch tỉnh, sớm trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt làm căn cứ để rà soát, điều chỉnh, lập các quy hoạch cấp dưới. Thực hiện có hiệu quả nội dung quy hoạch được phê duyệt; làm tốt công tác quản lý nhà nước việc thực hiện quy hoạch sử dụng đất, quy hoạch xây dựng; kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân có tình vi phạm pháp luật về công tác quy hoạch, nhất là trong lĩnh vực xây dựng, đất đai.

KỶ NIỆM 81 NĂM NGÀY THÀNH LẬP ĐỘI THIẾU NIÊN TIỀN PHONG HỒ CHÍ MINH (15/5/1941 - 15/5/2022)

Giúp thiếu niên, nhi đồng **RÈN LUYỆN, PHÁT TRIỂN**

■ XUÂN PHƯƠNG

Thực hiện mục tiêu “Tất cả vì dân em thân yêu”, thời gian qua, đoàn thanh niên, đội thiếu niên tiên phong Hồ Chí Minh các cấp đã tổ chức nhiều phong trào, hoạt động để tập hợp đội viên, giúp các em được học tập, vui chơi, chăm sóc sức khỏe, phát triển toàn diện.

Lãnh đạo Tỉnh đoàn, Hội đồng Đội tỉnh tặng quà đội viên có hoàn cảnh khó khăn.

Dù dịch Covid-19 nhưng các cấp bộ đoàn, đội đã linh hoạt, đổi mới trong tổ chức các cuộc vận động, phong trào, tạo được hiệu ứng và có sức lan tỏa rộng rãi trong công tác tuyên truyền, giáo dục đội viên, thiếu niên, nhi đồng. Chị Đinh Thị Hoàn, Phó Bí thư Tỉnh đoàn, Chủ tịch Hội đồng Đội tỉnh cho biết: Hội đồng đội các cấp tiếp tục triển khai phong trào “Thiếu nhi Thái Bình thi đua

làm theo 5 điều Bác Hồ dạy” bằng nhiều hình thức như: tuần học tốt, ngày học tốt, giờ học tốt, đạt nhiều điểm tốt, tổ chức kết nạp đội viên tại các di tích lịch sử, phong trào nuôi lợn đất tình thương, các buổi văn nghệ, thể thao, vệ sinh môi trường, trồng cây xanh... thu hút đông đảo đội viên, thiếu nhi tham gia hưởng ứng. Toàn tỉnh có gần 400 liên đội tổ chức sinh hoạt theo chủ đề, chủ điểm “Mỗi tuần một câu chuyện đẹp,

một tấm gương sáng, một cuốn sách hay” thu hút 137.216 thiếu nhi tham gia; có gần 280 liên đội đã triển khai mô hình “Đưa làn điệu chèo đến với học sinh”; thành lập mới và duy trì 800 câu lạc bộ các môn học; hơn 15.000 thiếu nhi tham gia cuộc thi nghiên cứu khoa học các cấp; hơn 8.200 thiếu nhi đạt giải cao trong các cuộc thi chọn học sinh giỏi cấp huyện, cấp tỉnh; tổ chức trên 8.000 ngày công vệ sinh, chăm sóc các di

tích lịch sử, đài tưởng niệm, nghĩa trang liệt sĩ của địa phương.

Đặc biệt, các cấp bộ đoàn, đội đã chú trọng hướng đến thiếu nhi có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn. Như trong tháng thanh niên năm 2022, toàn tỉnh trao tặng 3.026 suất quà cho các em thiếu nhi với tổng trị giá 618 triệu đồng; hỗ trợ kinh phí xây dựng 2 ngôi nhà khăn quàng đỏ cho học sinh có hoàn cảnh khó khăn. Em Vũ Duy Sao, học sinh Trường THCS Minh Lăng (Vũ Thư) cho biết: Bố mẹ đều bệnh trọng, không đi làm được. Gia đình em ở trong căn nhà cấp bốn dột nát nên khi được hỗ trợ xây nhà, em và cả nhà rất vui mừng vì không còn phải lo lắng khi mưa bão nữa. Em sẽ cố gắng học tập thật tốt để không phụ lòng mong mỏi của các anh chị và thầy cô giáo, gia đình.

Từ thực tiễn các phong trào, hoạt động chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng đã xuất hiện nhiều tấm gương tiêu biểu với cử chỉ đẹp, lời nói hay, việc làm tốt, đạt nhiều thành tích xuất sắc trên các lĩnh vực học tập, rèn luyện và tham gia các hoạt động xã hội. Em Nguyễn Thị Quỳnh Anh, Trường THCS An Ninh (Quỳnh Phụ) được biết đến với thành tích học tập nổi bật, tài năng và nhạy bén trong hoạt động phong trào. Là liên đội phó, Quỳnh Anh luôn ý thức được trách nhiệm của mình, ra sức rèn luyện với thành tích học tập đáng nể, 8 năm liên tục đạt học sinh giỏi, danh hiệu cháu ngoan Bác Hồ; năm học 2021 - 2022, đạt giải ba học sinh giỏi cấp tỉnh môn Lịch sử. Đặc biệt, trên cương vị là liên đội phó, Nguyễn Thị Quỳnh Anh luôn thể hiện sự nhiệt tình, sáng tạo trong các hoạt động đội, em cũng luôn giúp đỡ, chia sẻ với các bạn có hoàn cảnh khó khăn, giúp đỡ các bạn cùng học tập tiến bộ. Quỳnh Anh cho biết: Tham gia các hoạt động của đội giúp em hiểu biết hơn, tự tin hơn và biết đồng cảm, chia sẻ với những hoàn cảnh kém may mắn.

Chia sẻ về những định hướng hoạt động trong thời gian tới, chị Đinh Thị Hoàn, Phó Bí thư Tỉnh đoàn, Chủ tịch Hội đồng Đội tỉnh cho biết: Các cấp bộ đoàn, đội sẽ tập trung hướng về cơ sở, chăm lo, hướng dẫn và tổ chức các hoạt động cho trẻ em, nhất là thiếu nhi các địa phương xa trung tâm, thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn; nâng cao vai trò, trách nhiệm của đoàn, đội trong bảo vệ các quyền và nhu cầu giải trí của trẻ em; tạo điều kiện thuận lợi nhất để thiếu nhi Thái Bình được học tập, rèn luyện và phát triển, thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy.

Đội viên Liên đội Trường Tiểu học An Bài (Quỳnh Phụ) tham gia ngày hội sách năm 2022.

CON VỀ QUÊ BÁC

■ LẠI TÂY DƯƠNG
Thành phố Thái Bình

Con về quê Bác - làng Sen
Trời Nam Đàn nắng bình lên điệu kỳ
Xốn xang từng bước con đi
Lúa đồng đang độ thắm thì đưa hương.

Lắng trong những tiếng yêu thương
Vấn câu ví dặm mẹ thường ngân nga
Trang đời nét bút của cha
Tiếng thoi mẹ dệt trắng tà canh thâu.

Dấu chân Bác thưở ban đầu
Đã thành bốn biển, năm châu rộng dài
Rặng cau tắm ánh nắng mai
Xôn xao bông bụt đỏ ngoài hàng hiên.

Mái tranh, cánh liếp êm đêm
Cánh xua thốn thức nỗi niềm rung rung
Đất quê nâng bước anh hùng
Mặt trời chiếu rọi khắp vùng nước non.

Cuộc đời thanh bạch sắt son
Tháng năm lớp lớp cháu con bên Người
Giữa dòng biển động ngược xuôi
Tìm về quê Bác mà soi lại mình.

VỀ LĂNG SEN

■ NGỌC TUYẾN
Kiến Xương

Tháng năm nắng tỏa Ba Đình
Về thăm xứ Nghệ nơi sinh ra Người
Ao sen - hương tỏa khắp nơi
Đứng bên giếng Cốc một thời xa xưa
Cái ngày Bác vẫn sớm trưa
Rửa chân, câu cá vui đùa hả hê
Ngôi làng rất đổi thân quê
Đon sơ mộc mạc bốn bề cây xanh
Đường vào nhà Bác bao quanh
Hai hàng râm bụt lá xanh ngõ ngang
Năm gian tre gỗ tuếnh toàng
Mái tranh che cái nắng chang trưa hè
Hạ về rả rích tiếng ve
Vang lên từng đợt như bè gọi nhau
Trong nhà Bác sạch như lau
Chông tre, phán gỗ, chậu thau, bàn thờ...
Vong đưa tiếng mẹ ầu ơ
Vỗ về những lúc tuổi thơ đại khờ
Gia tài, kỷ vật đơn sơ
Nhưng là vô giá tôn thờ dài lâu
Bác về thăm những năm đầu
Ngồi đầu ký ức đậm sâu trong Người
Ra đi khắp bốn phương trời
Khi về khóe mắt lệ rơi bên giường
Quê hương biết mấy thân thương
Làng Sen - xứ Nghệ ngát hương Ba Đình.

NGƯỜI LA HỒ CHÍ MINH

■ PHẠM MINH GIANG
Thành phố Thái Bình

Ở rừng Việt Bắc xa xôi
"Có ông cụ mắt sáng ngời" núi non
"Áo nâu, vó ngựa câu giòn"
"Người đi rừng núi" vẫn còn ngóng theo.

Màu chàm núi vải Người đeo
Người về chim hót suốt reo quanh mình
Người về ngọn thác lung linh
Hồ Chí Minh... Hồ Chí Minh - tên Người!

ĐƯỜNG MÒN MỀM TÊN BÁC

■ BÙI MINH KHANG
Đông Hưng

Trường Sơn nắng muộn chiều mưa
Rừng cây bát ngát núi thua trường tồn
Một lòng giục bước chân dồn
Đi Trường Sơn nếu giặc còn là đi.

Đường mòn tên Bác điệu kỳ
Không đường mòn chẳng mơ gì hôm nay
Xa Trường Sơn đã bao ngày
Làm thơ tưởng lại như ngày hôm qua.

Dưới cây cổ thụ là nhà
Vong đu đưa mắc hát ca quân hành
Một thời son trẻ lừng danh
Đi Trường Sơn mới trưởng thành đẹp cao.

Lính Cụ Hồ thật tự hào
Ngàn năm sáng giá ghi vào sử chung
Toàn quân đánh giặc đến cùng
Quyết giành thắng lợi lấy lòng mới thôi.

Một thời son trẻ sáng ngời
Tận tâm cứu nước nhớ lời Bác khuyên.

LỄ PHẬT ĐẢN VÀ PHẬT GIÁO Ở THÁI BÌNH

■ NGUYỄN THANH

Phật đản và Vu lan là hai ngày lễ trọng trong năm của Phật giáo. Phật đản nghĩa là ngày sinh của đức Phật Thích Ca. Với những nước có Phật giáo thì lễ Phật đản diễn ra hàng năm vào ngày mùng 8/4 hoặc ngày 15/4 âm lịch, tùy theo từng quốc gia. Tuy nhiên, theo truyền thống Phật giáo Bắc tông và ảnh hưởng của Phật giáo Trung Hoa, ngày lễ Phật đản là ngày kỷ niệm sự ra đời của Đức Phật Thích Ca, nhưng theo Phật giáo Nam truyền và Phật giáo Tây Tạng thì đó là ngày Tam hiệp với ý nghĩa vừa là ngày sinh, ngày thành đạo và cũng là ngày nhập niết bàn của đức Phật.

Nghi lễ tắm Phật.

Ảnh tư liệu

Trước năm 1959, Việt Nam và một số quốc gia Đông Á thường tổ chức lễ Phật đản vào ngày mùng 8/4 âm lịch. Ở nước ta, theo quan niệm dân gian thì vào ngày 8/4 thường có mưa “tắm Bụt”, vốn có câu ca: “Mồng tám tháng tư, Bụt sinh cá đẻ, cua rē đây đồng”. Các quốc gia theo Nam truyền thường tổ chức lễ Phật đản vào ngày trăng tròn trong tháng 4 âm lịch hay là ngày trăng tròn trong tháng 5 dương lịch. Tại Đại hội Phật giáo thế giới lần đầu tiên tại Colombo vào năm 1950 đã thống nhất ngày lễ Phật đản quốc tế là ngày rằm tháng tư âm lịch hàng năm. Ở nhiều nơi như Thái Lan, Nepal, Sri Lanka, Malaysia, Singapore, Indonesia, Hàn Quốc, Hồng Kông, Đài Loan, Campuchia... lễ Phật đản là ngày nghỉ lễ quốc gia. Ở Việt Nam, lễ Phật đản từ lâu đã trở thành lễ hội lớn, được Giáo hội Phật giáo Việt Nam tổ chức một cách trang trọng. Vào ngày này, các Phật tử không sát sinh, thực hiện ăn chay, vệ sinh nhà cửa và trang trí bàn thờ Phật thật trang trọng. Các Phật tử thường đến chùa để phụ giúp làm công quả, nghe các bài thuyết giảng về cuộc sống, làm từ thiện, tặng quà cho những người già cả neo đơn, người khuyết tật, trẻ mồ côi...

Phật giáo vào Việt Nam từ lâu đời. Theo các nguồn sử liệu thì vào những năm đầu Công nguyên đã có các cao tăng từ Trung Hoa, Ấn Độ vào truyền giáo. Từ thuở sơ khai, các nhà sư nước ngoài vào Việt Nam chủ yếu bằng đường sông, đường biển. Thái Bình là vùng đất thuộc duyên hải Bắc Bộ nên sớm xuất hiện dấu

chân của các nhà sư từ nước ngoài tới truyền giáo. Theo thần tích, vào đầu Công nguyên ở gò đất Kim Quy (Hung Hà) đã có chùa Tiên La và Bát Nàn tướng quân Vũ Thị Thục đã nương náu ở ngôi chùa này để tỵ nghĩa chống Hán. Trên gò Xế Nãi thuộc cánh đồng Lạc Đạo (thành phố Thái Bình), vào thế kỷ III đã có chùa Bụt Mộc còn gọi chùa Ngô được xây vào thời Ngô. Đến thế kỷ thứ VI, Lý Bí dựng chùa Mục Đồng ở làng Cổ Trai (Hung Hà)... Đồi câu đối cổ ở chùa Ngàn, nay thuộc thành phố Thái Bình đã cho thấy vào thế kỷ thứ VIII, các nhà sư Ấn Độ đã qua cửa Bồ Hải theo dòng Trà Lý vào sông Hồng để ngược lên vùng Kinh Bắc truyền giáo.

Đến thế kỷ thứ X - XI, đạo Phật đã thịnh hành ở Việt Nam, các nhà sư có danh vọng được phong Quốc sư và thường tham gia chính sự. Lý Công Uẩn lên ngôi nhờ sự đạo diễn của thiền sư Vạn Hạnh và thời Lý đã coi đạo Phật là quốc giáo. Thiền sư Đỗ Đò ở làng Ngoại Lãng (Vũ Thư), người diễn giải giáo pháp Hoàng Giang, là một trong những vị tổ có danh tiếng của dòng thiền Thảo Đường, đồng thời là một Quốc sư đã được các vị vua triều Lý suy tôn là “bạc tiên sư” (người thầy đi trước). Cùng với Đỗ Đò, vào thời Lý ở Thái Bình còn có các sơn môn khác như sơn môn Nghiêm Quang (Vũ Thư), sơn môn Lộng Khê (Quỳnh Phụ) của Quốc sư Không Lộ; sơn môn La Miên (Quỳnh Phụ), sơn môn Lại Trì (Kiến Xương) của Quốc sư Minh Không. Cũng vào thời Lý, Quốc sư Từ Đạo Hạnh đã khai sơn Già Lam Phụng Vũ (Vũ Thư)...

Nhà Trần phát tích từ đất Thái Bình và các vua đầu triều Trần như Thái Tông, Thánh Tông, Nhân Tông cùng các vị trong hoàng tộc đều là những nhà Phật học có công hoàng dương Phật pháp ở quê nhà. Trên địa bàn tỉnh Thái Bình, vào thời Trần, hệ thống chùa chiền và tăng chúng nở rộ. Những ngôi chùa lớn như: Đại Đồng, Trùng Mại (Vũ Thư); Am Qua, Vĩnh Ninh, A Sào, Sơn Đông, Giành (Quỳnh Phụ); Phú Khê, Tống Khê, Đồng Quan, Thượng Liệt, Đông Lan, Bình Cách, Đông Hải (Đông Hưng); Thái Đường, Thâm Động, Đình Ngũ, Văn Đài (Hưng Hà); Lưu Đôn, Vạn Đôn, Tu Trình, Phương Man, Diêm Tĩnh, Bản Xuân Phát Lộc, Trung Liệt, Hạ Liệt, Tam Tri, Chi Chỉ, Chỉ Bồ, Lỗ Trường, Đông Bến, Nam Chiền, Bụi, Côi (Thái Thụy)... đều được xây dựng vào thời Trần.

Vào đầu thời Lê sơ (thế kỷ XV), Nho giáo chiếm vị trí độc tôn nên Phật giáo có phần ít phát triển hơn trên đất Thái Bình. Cuối thế kỷ XVI, đầu thế kỷ XVII khi Phật giáo được chấn hưng, khởi sắc thì Phật giáo thời Mạc hưng thịnh. Ở Thái Bình có thể thấy dấu ấn ở chùa An Lạc (Đông Hưng), chùa Vũ Nghị (Thái Thụy)... Đến triều Lê Trung Hưng, trên địa bàn Thái Bình có tới trên 100 ngôi chùa có trúc đài, bia đá, chuông đồng để niên hiệu Hoàng Định (1601 - 1619), Dương Hòa (1635 - 1643), Chính Hòa (1680 - 1735), Cảnh Hưng (1740 - 1786)... Vào thế kỷ XVIII, dường như làng nào ở Thái Bình cũng có chùa, có làng có tới 2 - 3 chùa. Năm 1802, triều Nguyễn ra đời, Phật giáo

tiếp tục được chấn hưng. Từ khi thực dân Pháp đánh chiếm Thái Bình (1883) trở về sau, các Phật tử Thái Bình đã đứng lên chống Pháp dưới cờ nghĩa của các danh tăng. Tiêu biểu như các nhà sư chùa Lộ Vị (Đông Hưng), chùa Phúc Khê (Thái Thụy), chùa Lăng Đông (Kiến Xương)...

Trong thời kỳ Đảng Cộng sản Việt Nam còn hoạt động bí mật, nhà chùa đã nuôi giấu, bảo vệ các chiến sĩ cách mạng, vì thế rất nhiều ngôi chùa ở Thái Bình được công nhận là cơ sở cách mạng, hàng chục nhà sư là đảng viên cộng sản. Một số vị hòa thượng ở các chùa: Cam Châu (Thái Thụy), Bộ La (Vũ Thư), chùa Tiên (thành phố Thái Bình), Nguyệt Lũ (Tiên Hải), Hanh Cù (Kiến Xương), Vô Ngại (Vũ Thư)... đều là lớp đảng viên cộng sản thời chống Pháp, đi tiên phong trong sự nghiệp “phụng Phật”, “phụng sự nhân dân”, “phụng sự Tổ quốc”.

Sau Cách mạng Tháng Tám 1945, hàng trăm chùa trở thành cơ sở của Mặt trận Việt Minh, hầu hết các sư đều tham gia Mặt trận Liên Việt. Sân chùa thành nơi tập quân sự, nhà chùa thành cơ sở hội họp của các đoàn thể. Chùa Phương Quả, chùa Phụng Công (Quỳnh Phụ) là cơ sở cách mạng và cơ sở kháng chiến của tỉnh. Chùa Hanh Cù, chùa Đại Ngạn là cơ sở cách mạng của huyện Vũ Tiên. Chùa Hú (Hưng Hà) đã đón tướng Văn Tiến Dũng; chùa Chỉ Thiện, chùa An Cổ là điểm xuất kích đánh Pháp trong các trận chống càn lớn vùng Thái Ninh, Thụy Anh. Gần 100 ngôi chùa ở Thái Bình được cấp bằng di tích lịch sử - văn hóa của tỉnh vì đã có công lao trong công cuộc kháng chiến chống Pháp.

Trong thời kỳ chống Mỹ cứu nước, các chùa không có điều kiện tu bổ. Vào hai thập niên 60 - 70 của thế kỷ XX, trên 1.000 đình, đền, phủ, miếu xuống cấp, không có kinh phí tu bổ, nhiều nơi đã hạ giải để lấy vật liệu xây dựng các công trình phúc lợi như trường học, trạm xá, nhà kho hợp tác xã... MTTQ tỉnh chủ trương không xâm phạm chùa chiền, dân được tự do tín ngưỡng và tự do không tín ngưỡng. Nhiều ngôi chùa vẫn được các tầng ni và Phật tử gìn giữ theo tinh thần hài hòa giữa phụng sự Phật, phụng sự đời, phụng sự Tổ quốc.

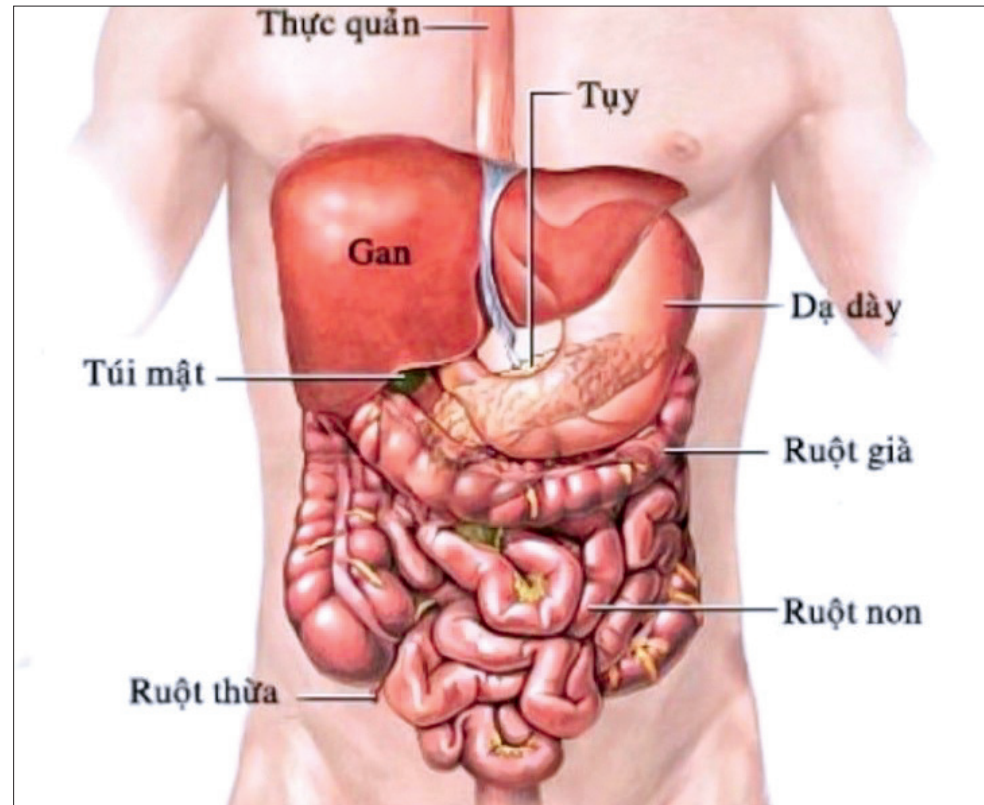
Sau ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, nhất là từ khi bước vào thời kỳ đổi mới (1986), Phật giáo tỉnh Thái Bình mới thực sự chuyển mình. Năm 1981, Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh Thái Bình được thành lập. Trải qua 40 năm, với phương châm: “Đạo pháp - Dân tộc - Chủ nghĩa xã hội” hoạt động của Giáo hội Phật giáo tại Thái Bình đã đạt được những thành tựu quan trọng. Có thể điểm đến một số thành tựu nổi bật như: Xây dựng tổ chức, phát triển nguồn nhân lực, hoàng dương chính pháp, hướng dẫn và chăm lo đời sống tâm linh cho tín đồ Phật tử. Xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân, gương mẫu đi đầu, tham gia tích cực các phong trào của MTTQ, tích cực hưởng ứng các phong trào ích nước lợi dân, phúc lợi xã hội, bảo vệ môi sinh, môi trường sinh thái, ứng phó biến đổi khí hậu, xây dựng nếp sống văn hóa trên địa bàn khu dân cư, tham gia tích cực vào phong trào quốc phòng toàn dân, bảo vệ an ninh Tổ quốc. Chăm lo công tác từ thiện, an sinh xã hội, xây dựng “Chùa cảnh bốn gương mẫu”... Cho đến cuối năm 2021, ở Thái Bình có 877 ngôi chùa, 602 vị tăng, ni và hơn 16 vạn tín đồ Phật tử.

Di sản Phật giáo của Thái Bình là vô cùng phong phú và đồ sộ. Những ngôi chùa cổ, tượng cổ, bia đá, chuông đồng, kinh sách, đồ thờ tự được xác định là bảo vật quốc gia cùng những hội chùa có giá trị đặc sắc là nguồn tài nguyên vô giá để phát triển du lịch văn hóa ở Thái Bình.

HIỂU VỀ LỤC PHỦ NGŨ TẠNG ĐỂ TỰ CHĂM SÓC SỨC KHỎE BẢN THÂN

■ *Bác sĩ BÙI VŨ KHÚC*

Nhiều bạn đọc đã đặt câu hỏi cho chuyên mục “Kiến thức sức khỏe cộng đồng” như: Lục phủ ngũ tạng là gì? Vai trò của lục phủ ngũ tạng đối với sức khỏe? Mối liên quan giữa các tạng phủ như thế nào? Ứng dụng sự hiểu biết kiến thức về lục phủ ngũ tạng trong chăm sóc sức khỏe như thế nào?...

Bài viết này giúp các bạn hiểu một cách đơn giản nhất về lục phủ ngũ tạng; góp phần bổ sung thêm kiến thức tự chăm sóc sức khỏe cho bản thân.

Lục phủ, ngũ tạng là gì?

Lục phủ tức là 6 phủ và ngũ tạng tức là 5 tạng, là các cơ quan có ở trong cơ thể con người. Đông y đã nghiên cứu rất sâu về lĩnh vực khá trừu tượng này, từ đó ứng dụng để chẩn đoán, điều trị bệnh, cũng như bồi bổ nâng cao thể trạng từ tận gốc các cơ quan, tạng phủ trong cơ thể con người.

Theo y học cổ truyền, lục phủ ngũ tạng là nhóm gồm 11 các cơ quan, tạng phủ trong cơ thể, hoạt động thống nhất với nhau tạo thành một thể hoàn chỉnh giúp nuôi dưỡng cơ thể trưởng thành, nâng đỡ cơ thể khỏe mạnh và phòng tránh bệnh dịch. Đông y dựa vào chức năng của từng cơ quan, tạng phủ để phân định chúng thành lục phủ (6 phủ), ngũ tạng (5 tạng).

Ngũ tạng bao gồm 5 cơ quan là tâm (tim), can (gan), tỳ (lách), phế (phổi), thận (cật). Nhóm ngũ tạng có chức năng tàng chứa, thúc đẩy và chuyển hóa tinh chất như: thần, khí, huyết, tân dịch nên đóng vai trò rất quan trọng đối với cơ thể. Các cơ quan này gắn kết với nhau và hoạt động thống nhất.

Lục phủ bao gồm 6 cơ quan là đờm (mật), bàng quang (bọng đái), vị (dạ dày), tiểu trường (ruột non), đại trường (ruột già), tam tiêu (là một phủ mà nó lại được chia ra ba phần gồm thượng tiêu, trung tiêu và hạ tiêu). Nhóm lục phủ có chức năng vận chuyển, chất lọc, thu nạp dinh dưỡng và đào thải chất độc cùng cặn bã ra khỏi cơ thể.

Vai trò của các cơ quan trong ngũ tạng (5 tạng)

1- Tạng tâm (tim)

- Tâm chủ huyết mạch: Chức năng này nói lên rằng tâm quản lý và điều khiển huyết mạch, trái tim các cơ quan trong cơ thể. Huyết mạch có vai trò cung cấp chất dinh dưỡng nuôi cơ thể. Ở những người có tạng tâm làm nhiệm vụ chủ huyết mạch tốt, máu lưu thông tốt sẽ có làn da tươi sáng, sắc mặt hồng hào, ngược lại người có tạng tâm kém, huyết mạch lưu thông không tốt sẽ có làn da xanh tái và người mệt mỏi.

- Tâm tàng thần, tâm chủ thần minh: Thần là biểu hiện của thần thái, sự minh mẫn và trí tuệ của con người. Đối với người có tâm khỏe, tàng thần tốt thì thần sắc rạng rỡ, thông thái minh mẫn, lanh lợi, ứng xử nhanh nhẹn. Ngược lại người có tâm yếu, thần sắc kém thường hay quên, căng thẳng, stress, tư duy chậm...

- Tâm chủ hân: Trong y học cổ truyền, hân tức là mồ hôi, chất được bài tiết ra khỏi cơ thể qua lỗ chân lông. Theo đó, tâm chủ hân có nghĩa là tâm điều khiển các bệnh lý về mồ hôi như ra mồ hôi trộm (đạo hân), tự ra nhiều mồ hôi (tự hân), không ra được mồ hôi (vô hân). Trong trường hợp tâm gặp vấn đề bất bình thường, mồ hôi sẽ tiết ra tùy theo tâm trạng, hoàn cảnh và không gian, thời gian cụ thể.

- Tâm khai khiếu ra lưỡi: Lưỡi là một cơ quan được phản ánh biểu hiện ra bên ngoài của tâm. Vì vậy, tâm hoạt động tốt thì lưỡi hồng hào, linh hoạt và ăn nói trơn tru lưu loát... Ngược lại, tâm hoạt động yếu thì lưỡi nhợt nhạt, hoặc tím, đỏ hoặc sưng dầy, ăn nói không linh hoạt...

2- Tạng can (gan)

Can là cơ quan rất quan trọng giúp cơ thể chuyển hóa, điều hòa chất dinh dưỡng đi nuôi cơ thể. Ngoài ra, gan còn có vai trò lọc bỏ các chất độc hại ra khỏi cơ thể, bảo đảm cho hoạt động bình thường của các cơ quan khác. Vai trò cụ thể của tạng can theo học thuyết tạng tượng như sau:

- Can tàng huyết: Có nghĩa là can đóng vai trò tàng trữ huyết, điều chuyển máu đến các cơ quan, các tế bào trong cơ thể, giúp cơ thể hoạt động khỏe mạnh. Trong thời gian cơ thể nghỉ ngơi, huyết sẽ được dồn về gan. Trong trường hợp huyết không được dồn về gan sẽ dẫn đến các triệu chứng như bồn chồn, lo lắng, mất ngủ... Ở người có chức năng can tàng huyết không hoạt động tốt cũng sẽ làm cho cơ thể xanh xao, gầy gò, mệt mỏi, đắng miệng...

- Can chủ cân (gân): Can huyết đầy đủ thì cơ, cân hoạt động linh hoạt bình thường nhu nhuận. Can hoạt động kém làm cho cân cơ bất hoạt, các chi cơ duỗi khó khăn hơn. Tình trạng này nếu xảy ra kéo dài ở trẻ em sẽ dẫn đến ảnh hưởng như chậm đi, chậm nói, teo cơ...

- Can chủ sơ tiết: chỉ vai trò chức năng của gan trong chuyển hóa đường, đạm, mỡ và các muối men, muối mật, cùng với chức năng khử độc, thải độc qua gan. Chức năng này của gan hoạt động tốt sẽ giúp thanh lọc và cân bằng các thành

phần chất lượng máu cho cơ thể; ngược lại ở người có chức năng này kém sẽ dẫn đến các triệu chứng như rối loạn tiêu hóa, ăn uống không tiêu, chướng bụng, vàng da, rối loạn kinh nguyệt, đau đầu, chóng mặt... Các chỉ số như men gan, mỡ máu, đường máu bất ổn định. Đồng thời xuất hiện một số bệnh lý có liên quan đến tạng can như nóng trong người, vàng da, khó tiêu, đầy bụng, đau tức sườn ngực...

- Can khai khiếu ra mắt: Mắt là một cơ quan được phản ánh biểu hiện ra bên ngoài của can. Vì vậy, can hoạt động tốt thì mắt sáng, niêm mạc mắt bình thường. Bệnh của gan thường biểu hiện ra làm cho vàng mắt, đỏ mắt, khô mắt, quáng gà...

3- Tạng tỳ (lách)

- Tỳ là một cơ quan đóng vai trò quan trọng, phụ trách việc tiêu hóa đồ ăn thức uống, tạo ra tinh chất dinh dưỡng nuôi cơ thể - Thực ra tỳ không chỉ có lá lách, mà tỳ còn bao gồm cả chức năng tiêu hóa của dạ dày, ruột, tuyến tụy, mật và tuyến nước bọt...

- Tỳ ích khí sinh huyết: Chức năng của tỳ là làm giàu phân khí giúp cho huyết được vận hành đầy đủ, làm cho hoạt động của các cơ quan, tạng phủ khác trong cơ thể được bảo đảm và ổn định.

- Tỳ chủ về thống huyết: tức là tỳ quản lý và khống chế huyết, tỳ giúp huyết lưu thông điều hòa, ổn định trong hệ thống các mạch máu...

- Tỳ chủ cơ nhục và chân tay: Nếu tỳ hoạt động tốt sẽ giúp cơ nhục khỏe mạnh, có lực và phát triển tốt. Ngược lại, tỳ yếu sẽ làm cho cơ nhục nhẽo, chân tay yếu, gầy gò, trẻ em thì chậm lớn và suy dinh dưỡng...

- Tỳ khai khiếu ra miệng: Tỳ hoạt động tốt sẽ giúp cho tiêu hóa tốt và ăn uống ngon miệng. Ngược lại, tỳ yếu sẽ làm ảnh hưởng đến tiêu hóa, ăn không ngon, ngủ không yên và gây ảnh hưởng đến toàn bộ cơ thể.

4- Tạng phế (phổi)

- Phế chủ về khí, chủ về hô hấp đó là chức năng chính của tạng phế và nó giúp mang lại sự sống của cơ thể. Chức năng phế chủ khí thể hiện ở vai trò tiếp nhận khí oxy cho cơ thể, sau đó lọc và thải ra môi trường một lượng khí carbonic (CO₂). Vòng tuần hoàn này được lặp lại nhằm cung cấp dưỡng khí cho các hoạt động trong cơ thể.

- Phế chủ về tuyên phát và túc giáng có nghĩa là phế thúc đẩy, phân bố khí huyết và tân dịch đi khắp cơ thể, nếu bị cản trở quá trình này sẽ gây ra tức ngực, ngạt mũi, khó thở, ho, suyễn...

- Phế chủ bì mao: Chức năng này được phế thể hiện ở sự điều hòa khả năng đóng mở các lỗ chân lông trên cơ thể. Nếu phế khỏe mạnh sẽ giúp quá trình đóng mở đó diễn ra thuận lợi, ngược lại phế hoạt động kém sẽ làm cho quá trình đóng mở bị ảnh hưởng, các tác nhân gây bệnh có thể xâm nhập vào cơ thể qua lỗ chân lông và gây ra các bệnh lý như ho, đờm, hen suyễn...

- Phế chủ về thông điều thủy đạo: có nghĩa là phế có vai trò điều hòa thủy dịch trong cơ thể, trường hợp phế bị tổn thương sẽ gây ảnh hưởng đến quá trình lưu thông thủy dịch và dẫn đến ứ đọng, gây phù nề.

- Phế chủ thanh: Phế có vai trò xuất ra âm thanh và tiếng nói. Người có phế khỏe mạnh sẽ có âm thanh to, rõ ràng trong trẻo; ngược lại người có phế hư sẽ có âm thanh khàn đục và có thể kèm theo các biểu hiện như ho, sốt, có đờm...

- Phế khai khiếu ra mũi: Mũi là cơ quan có liên hệ mật thiết với tạng phế. Vì vậy, phế khỏe mạnh thì biểu hiện ra mũi là hơi thở nhịp nhàng, phế yếu thì hơi thở gián đoạn, khó thở, cánh mũi phập phồng...

5- Tạng thận

- Thận tàng tinh: Vai trò của thận có chức năng tàng trữ cả tinh tiên thiên (là tinh sinh dục, di truyền, để duy trì nòi giống) và tinh hậu thiên (là tinh chất dinh dưỡng từ đồ ăn thức uống). Trường hợp thận hư sẽ làm giảm sinh lý, gây mệt mỏi và nguy hiểm hơn là mắc các bệnh nam khoa, bệnh phụ khoa, hiếm muộn và vô sinh.

- Thận chủ cốt sinh tủy: Thận có chức năng sinh tủy, tạo tủy và dưỡng cốt (xương)... Vì vậy, thận yếu sẽ dẫn đến các bệnh lý về xương khớp như đau khớp, đau răng, đau sống lưng, mỏi gối...

- Thận chủ nạp khí: Chức năng này thể hiện ở vai trò của thận trong quá trình hô hấp. Vì vậy, thận nạp khí kém sẽ dẫn đến hen suyễn và đoản hơi; ngược lại thận nạp khí tốt sẽ giúp cơ thể được đầy đủ khí huyết và khỏe mạnh.

- Thận khai khiếu ra tai và ra nhị tiện (đại tiện và tiểu tiện): Thận hoạt động kém, đặc biệt là ở người cao tuổi sẽ dẫn đến tình trạng ù tai, điếc tai. Thận hư hay gặp chứng tiểu nhiều, tiểu đêm, thận khí hư hay gặp chứng đại tiện lỏng hoặc táo ở người già.

(còn nữa)

**thơm ngon từng giọt
vị ngọt đọng đầy**

CƠ SỞ 1: LÔ 26, ĐƯỜNG LÊ QUÝ ĐÔN, KHU ĐÔ THỊ KỶ BÁ, TỐ 10, PHƯỜNG KỶ BÁ, THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
CƠ SỞ 2: SỐ 21, ĐƯỜNG NGUYỄN VĂN NANG, TỐ 22, PHƯỜNG TRẦN LÂM, THÀNH PHỐ THÁI BÌNH

HÂN HẠNH ĐỒNG HÀNH CÙNG CHUYÊN MỤC NÀY

THỦY ĐỒ TRỌNG YẾU

■ QUANG VIỆN

Theo các nguồn khảo luận, vùng đất Tây Nam huyện Hưng Hà, Đông Hưng và Bắc huyện Vũ Thư là một dải đất liền hoàn có nhiều đồn quán, kho lương của Lý Nam Đế trong cuộc khởi nghĩa chống nhà Lương năm 541, nên dân gian có câu: “Gạo Lộc Điền, tiền làng Búng, thúng làng Roi, ngòi Thanh Bản” chính là sự tổng kết về một thời vàng son, oanh liệt xây dựng căn cứ địa kháng chiến của vua Tiên Lý ở đất Thái Bình. Ngót ngàn năm sau, sách “Lưu Đồn phá kỷ” có ghi chép về chiến thuật quân sự nhà Trần trong hai lần chiến thắng quân Nguyên Mông (1285 - 1288), Hưng Đạo Đại vương Trần Quốc Tuấn đã thực hiện chiến thuật “Khởi thủy phương, triệu thủy phương” nghĩa là lấy sông nước làm thế trận đánh giặc và khi rút quân cũng theo đường sông nước mà rút ra biển cả.

Bến đò Nhật Tảo xưa và nay là cầu Thái Hà thuộc địa phận xã Tiến Đức, huyện Hưng Hà nối đôi bờ sông Hồng giữa Thái Bình và Hà Nam.

Lý Tử Tấn (thời nhà Lê) đã viết: Đất đai lộ Long Hưng, Thần Khê, Kiến Xương, Thư Trì... sông ngòi chằng chịt như mạng nhện, cuội một chiếc thuyền, bỏ chỗ nọ, đến chỗ kia chẳng ai còn biết lối mà tìm. Còn sách “Long Hưng thần tích” có viết về các vị thần thời Hùng Vương ở đất Long Hưng đều thạo sông nước và có “tài sai khiến” các loài thủy quái ở sông giúp vua Hùng đánh thắng giặc ngoại xâm, bảo vệ bờ cõi. Vùng đất ba mặt sông, một mặt biển, phía Tây là dòng sông Cái, nước sâu ngàn trượng, rộng ngàn tầm (thường gọi là Trường Giang, Đại Hoàng Giang nay là sông Hồng), phía Bắc là dòng Bạch Lãng (Tiểu Hoàng Giang nay là sông Trà Lý), xa xa phía Đông là dòng Đức Cương (sông Tiên Hưng) và Đông Nam là đầm Văn Lãng, Ngoại Lãng (nay là xã Song Lãng, huyện Vũ Thư) sóng nước mênh mông cạnh đó là những cánh rừng Búng, Báng ngút tầm mắt còn gọi là Cự Lâm (nay thuộc xã Hiệp Hòa, huyện Vũ Thư) với rừng Dạ Thanh ngập nước ngàn dặm, lạch nước ngang, dọc như mắc cửi, Lý Nam Đế coi đây là địa đồ quân sự trọng yếu như giặc Lương vào “thế cùng, lực kiệt” để tiêu diệt... Các nghiên cứu chỉ ra rằng, sông Hồng chảy từ miền núi cao xuống vùng hạ lưu qua kinh đô Thăng Long đến góc Tây Bắc lộ Long Hưng thì gặp địa hình nghiêng gập về phía Đông tạo ra dòng chảy chỉ lưu gọi là ngã ba cửa Luộc. Do sức mạnh xoáy nước cộng với lượng phù sa phong phú nên dòng nước đã tạo nên nhiều bãi nổi, doi cát

Các nghiên cứu chỉ ra rằng, khi giành được ngôi cao, nhà Trần không quên miền đất hưng nghiệp và đã coi Long Hưng, Kiến Xương là 2 trong 6 lộ, phủ thân tín được tuyển chọn đình tráng đưa vào các đội quân túc vệ, bảo vệ kinh thành. Hẳn trong sâu thẳm tiềm thức, các vua Trần đã quyết định xây dựng lăng tẩm an táng nhiều vị vua đầu triều Trần, trong đó có cả hoàng hậu, vương phi và các thân vương tại Ngự Thiên - Long Hưng đồng thời coi nơi này là chốn tôn miếu linh thiêng của nhà Trần. Tình cảm thiêng liêng mà các vua Trần và vương triều Trần dành cho Long Hưng, Thần Khê, Kiến Xương... [Thái Bình nay] đã tạo cơ hội cho vùng đất ngã ba sông cơ hội bộc lộ tiềm năng, sức mạnh và tầm vóc không ngừng vươn cao của vùng đất “ven bờ cuối bãi” nơi hưng nghiệp và phát tích nhà Trần trong sự nghiệp gìn giữ giang sơn, bờ cõi Đại Việt.

liên tiếp và hiểm hóc. Long Hưng cũng là “quê hương” của nhiều gò đồng như Đức Cương, Tinh Cương, Cao Cương, Tảo Cương, bởi vậy thời Tây Hán được gọi là hương Đa Cương, bến Triều Dương, dốc Bùi đạt đỉnh cao 2m so với mặt nước biển và thời Hùng Vương thuộc bộ Dương Tuyền và bến Triều Dương (nay thuộc xã Tân Lễ, huyện Hưng Hà) luôn là địa điểm quan trọng của nhà nước Văn Lang và sau là Đại Việt.

Theo các tài liệu khảo cứu, đất đai vùng Nam Chu Diên (Thái Bình nay) như

một hòn đảo lớn nằm giữa sông và biển, phía Bắc và Đông Bắc là dòng Nông Kỳ (sông Luộc) và sông Hóa, phía Tây Nam là dòng Đại Hoàng Giang (sông Hồng), phía Nam giáp biển. Nội đồng chằng chịt sông ngòi mà tiêu biểu là dòng Trà Lý, Tiên Hưng, Diêm Hộ, Cò... đặc biệt sông Trà Lý (Tiểu Hoàng Giang) như dải lụa chảy từ Tây sang Đông chia đất Thái Bình thành hai nửa, phía Bắc là Châu Đàng, phía Nam là Châu Đặng. Đến thời vua Lê Long Đĩnh (Lê Ngọa triều) đổi Châu Đàng thành phủ Thái Bình. Các tài liệu

khảo cứu cũng cho thấy, khi “thiên hạ” về tay nhà Trần (1226), họ Trần đã khôn khéo “thu xếp” cho một số thân quyến nhà Lý kết thân với những người thuộc dòng họ Trần, bằng cách đó, nhà Trần đã tranh thủ được sự ủng hộ của một số công thần nhà Lý và cũng là để xóa đi ranh giới mặc cảm nho giáo “tôi trung không thờ hai vua”. Tuy nhiên, có được thành quả rực rỡ, gia tộc họ Trần không quên “gốc” của mình “đời đời làm nghề chài lưới” và không quên vùng đất ngã ba sông Hồng và sông Luộc là nơi dừng chân và hưng nghiệp của họ tộc. Trước khi thành nghiệp đế, gia tộc họ Trần ở Lưu Xá đã thực hiện ý định tảo bạo rời bỏ sông nước lên bờ tạo dựng nghiệp nông tang, khẩn điền, làm thủy lợi bắt đầu với việc “quạt thổ, bồi cơ” dựng cơ nghiệp lâu dài trên đất Long Hưng. Khi nhắc tới miền sông nước bờ Nam sông Luộc, trong phần “Dư địa chí” của sách “Lịch triều hiến chương loại chí”, Phan Huy Chú đã đánh giá rất sắc sảo “Bãi Xích Đàng là kho của, kho người của các đời và là chỗ xung yếu, then khóa”. Theo các nguồn khảo luận, Xích Đàng chính là khúc sông Hồng nối liền với cửa Luộc, nước từ sông Hồng chỉ lưu vào sông Luộc, ngã ba Luộc là nơi giao tiếp của nhiều dòng chảy và là nơi gặp gỡ của các lộ Khoái (Hưng Yên), Hồng (Hải Dương), Thiên Trường (Hà Nam và Nam Định), Long Hưng, Kiến Xương (Thái Bình). Kết quả điền dã và nghiên cứu tài liệu khảo cổ cho thấy, để trở thành một địa bàn chiến lược với thế trận thủy bộ liền hoàn phục vụ lâu dài cho đường lối chiến tranh nhân dân thời các vương triều Lý - Trần thì hậu cần, hậu phương là tối quan trọng và chỉ có địa thế của lộ Long Hưng, Kiến Xương (Hưng Hà, Vũ Thư, Đông Hưng, Kiến Xương nay) mới đáp ứng đủ điều kiện cơ bản và là điều kiện không thể thiếu cho chiến lược quân sự chống giặc ngoại xâm. Thời nhà Trần, miền đất Long Hưng phát triển rất mạnh. Nhà Trần đã xây dựng nhiều điền trang, thái ấp phong cho các vương hầu nhằm thúc đẩy sản xuất nông nghiệp phát triển tạo ra nhiều lương thực và của cải phục vụ công cuộc kháng chiến, kiến quốc vĩ đại mà cụ thể là ba lần chiến thắng quân Nguyên Mông. Sử cũ còn ghi, cuộc kháng chiến chống quân Nguyên Mông lần thứ hai (1285) Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn đã cùng tướng Yết Kiêu chặn đánh quân giặc trên dòng Nông Kỳ (sông Luộc); Hoàng Giang (khúc sông Hồng chảy bên phía Tây lăng mộ nhà Trần), chém đầu hàng nghìn quân giặc, nước sông cuộn chảy tắc nghẽn một vùng (dân gian gọi là khu vực Giếng Dầu, làng Dầu... (nay là khu Dầu - Thị An, thị trấn Hưng Nhân). Sử cũ cũng chép “năm 1266 triều đình cho đẩy mạnh khai hoang, mở rộng diện tích trồng trọt, phát triển nghề thủ công trung dụng trí thức Long Hưng vào việc chấn hưng nông nghiệp khiến cho trình độ thâm canh lúa nước của dân các lộ, phủ phát triển tới đỉnh cao, thóc lúa dư thừa, dân no đủ, trở thành “chỗ dựa” vững chắc của nhà Trần”. Ngoài ra, địa thế chiến lược dựa vào các dòng sông chảy qua địa phận Long Hưng - Kiến Xương cũng giúp cho thế lui binh của vương triều khi cần thiết tránh sức mạnh đang sung mãn của quân địch để bảo toàn lực lượng và vương triều khi chúng tấn công dữ dội vào quân lực các vương triều. Được hưởng những ưu tiên hàng đầu về “cái ăn” nghĩa là có “công cụ” để làm ra lúa gạo nuôi sống con người do vậy mà nhân dân ba lộ Long Hưng, Kiến Xương, An Tiêm đã dốc lòng phò tá nhà Trần vì thế trong ba cuộc kháng chiến chống giặc Nguyên Mông xâm lược, nhà Trần đã làm nên chiến công oanh liệt.

Người hồi sinh “ĐẤT BẠC”

■ ĐÀO QUYÊN

Khắc ghi lời Bác dạy: “Không có việc gì khó/Chỉ sợ lòng không bền”, anh Nguyễn Đình Sơn, xã Thụy Thanh (Thái Thụy) đã mạnh dạn tích tụ, cải tạo 18.000m² đất cấy lúa kém hiệu quả thuộc vùng chuyển đổi khu Hòn, thôn Khúc Mai để xây dựng trang trại mỗi năm cho thu nhập hàng trăm triệu đồng.

Ngoài chủ động được giống trong chăn nuôi, mỗi năm anh Nguyễn Đình Sơn xuất bán khoảng 10 vạn con giống ra thị trường.

Nhìn trang trại quy mô, bề thế hiện nay của anh Sơn, nhiều người khá bất ngờ khi biết được khu vực này trước đây lại là vùng đất trũng, cấy lúa kém hiệu quả và hoang hóa nhiều năm. Anh Sơn chia sẻ: Toàn bộ khu vực này trước đây rất hoang vu, cả một vùng rộng lớn nhưng không có đường đi, mọi người phải men theo những bờ nhỏ để ra đây. Do đất trũng, hoang hóa nhiều năm nên quá trình cải tạo gặp rất nhiều khó khăn, giao thông không thuận lợi nên không ít người đã bỏ cuộc. Còn tôi, mỗi lần “nản chí” tôi lại nhớ tới lời dạy của Bác: “Không có việc gì khó/Chỉ sợ lòng không bền” để lấy lại tinh thần. Nhờ ý chí quyết tâm vươn lên mạnh mẽ, đến nay vợ chồng anh đã biến mảnh đất

trũng, hoang hóa ngày nào thành trang trại nhiều người mơ ước. Gần 70% diện tích đất của trang trại, anh Sơn đào ao, xây bờ để nuôi cá giống. So với nuôi cá thương phẩm thì nuôi cá giống có nhiều lợi thế như: thời gian từ lúc nuôi đến lúc thu hoạch ngắn, chi phí thức ăn thấp và hiệu quả kinh tế cao hơn. Tuy nhiên, để nuôi thành công yêu cầu người nuôi phải có kỹ thuật cao. Hiện tại 4 ao nuôi cá giống của gia đình chủ yếu nuôi các loại cá truyền thống như: trắm, chép, mè, trôi... Mỗi năm gia đình anh Sơn xuất bán khoảng 10 tấn cá giống, doanh thu khoảng 270 triệu đồng. Chia sẻ kinh nghiệm nhiều năm nuôi cá giống, anh Sơn cho biết: Cá giống là loại cá nhỏ, dễ chết nên quá trình nuôi

ương, thâm canh, đánh bắt, vận chuyển khi mang đi tiêu thụ đều phải có kỹ thuật. Để bảo đảm chất lượng con giống và năng suất, cần phải cải tạo ao, thường xuyên thay nước, vệ sinh ao nuôi theo định kỳ, cho cá ăn đúng giờ, bảo đảm lượng thức ăn. Sau mỗi lứa thu hoạch cá giống cần tháo hết nước trong ao rồi rắc vôi bột khử trùng, hoặc xử lý ao nuôi trước khi thả cá bằng các chế phẩm sinh học. Bờ ao phải được gia cố chắc chắn, tránh để rò rỉ, cá thoát ra ngoài. Cá giống phải khỏe mạnh, không xây xát, không bị dịch bệnh, bảo đảm tỷ lệ sống cao mới có thể xuất bán được.

Ngoài nuôi cá, anh Sơn còn đầu tư xây dựng hệ thống chuồng trại kiên cố

để nuôi vịt bầu lai bơ. Hiện tại, gia đình anh đang nuôi khoảng 1.000 con vịt đẻ và 2.000 con vịt thương phẩm. Mỗi năm anh xuất bán khoảng 1 vạn con vịt thương phẩm, doanh thu khoảng 1 tỷ đồng. Theo anh Sơn, vịt bầu lai bơ được nhân giống từ những chú vịt bầu to khỏe nhất phối giống với những chú vịt bơ thuần chủng. Đặc điểm của giống vịt bầu lai bơ này là sức khỏe bền bỉ, nhanh lớn giống vịt bầu song cân nặng cao hơn vịt bầu. Từ vịt mới nở, nuôi trên 50 ngày có thể đạt trọng lượng 2,5kg. Để vịt nuôi khỏe, đẻ trứng to và đều thì cần chú ý bảo đảm chuồng trại sạch sẽ, nguồn thức ăn sạch và an toàn, đặc biệt là bổ sung vitamin trong khẩu phần ăn hàng ngày. Vịt bầu lai bơ nuôi trong 5, 6 tháng thì bắt đầu đẻ trứng. Nếu chăm sóc đúng kỹ thuật thì vịt đẻ đều, tỷ lệ đẻ đạt 80% đều đặn trong 30 ngày và thời gian đẻ kéo dài suốt 9, 10 tháng mỗi năm. Để chủ động con giống, anh Sơn đầu tư lò ấp nở, mỗi lần vào trứng được khoảng 1.800 quả. Không chỉ chủ động con giống trong chăn nuôi, mỗi năm anh còn xuất bán khoảng 10 vạn con giống ra thị trường. Theo chia sẻ của anh Sơn thì khó khăn lớn nhất hiện nay của gia đình anh cũng như nhiều hộ khác tại khu chuyển đổi đó là đường giao thông trong khu quá nhỏ hẹp, mặt đường chỉ rộng khoảng 1,2m nên ô tô không thể di chuyển vào trang trại để thu mua, mỗi lần đến kỳ xuất bán đều phải vận chuyển bằng xe lôi, xe kéo ra đường lớn. Anh rất mong thời gian tới chính quyền địa phương sẽ tạo điều kiện mở rộng, cứng hóa đường giao thông trong khu vực chuyển đổi để người dân thuận lợi hơn trong sản xuất, góp phần làm giàu cho quê hương.

Theo anh Nguyễn Văn Diệu, Chủ tịch Hội Nông dân xã Thụy Thanh: Anh Sơn là một trong những hộ đầu tiên tiên phong ra vùng chuyển đổi khu Hòn. Từ hiệu quả mô hình trang trại của anh Sơn, nhiều hộ đã mạnh dạn đầu tư ra khu vực này. Hiện nay, toàn vùng có khoảng hơn 40 hộ phát triển theo hướng trang trại và gia trại cho hiệu quả kinh tế khá cao. Mô hình của anh Sơn và các hộ ở đây là nhân tố rất tích cực và chúng tôi mong thời gian tới nhiều gia đình khác trong xã sẽ học tập, làm theo, từ đó nâng cao thu nhập cho gia đình, góp phần xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp.

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, Tòa soạn Báo Thái Bình nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ, tạp bút, truyện ngắn... của các cộng tác viên (CTV) trong và ngoài tỉnh. Tiêu biểu như CTV Bùi Minh Khang (Đông Hưng); Tường Thuật (Thái Thụy); Thúy Mai, Hà Thị Luyến (thành phố Thái Bình); Tô Hoàng (Sở Tư pháp); Vũ Thành Đô (Bộ CHQS tỉnh); Hợp Khánh (Bộ đội Biên phòng tỉnh); Ngọc Tuyền (Bệnh viện Đa khoa Kiến Xương); Đỗ Hà (Đài TTTH Tiền Hải); Tô Thanh Huyền (Đài TTTH Kiến Xương); Trúc Lành (Đài TTTH Hưng Hà); Lê Xuân, Hoài Thương, Mai Tăng (Đài TTTH Quỳnh Phụ); Đào Bích Hạnh (Đài TTTH thành phố); Nguyễn Văn Thanh (Quảng Trị); Trần Quang Hợp (Hà Nam); Vũ Đăng Bút (Hà Giang); Nguyễn Ngọc Minh Anh (Thành phố Hồ Chí Minh); Nguyễn Đại Dẫn (Quảng Bình); Lê Thị Ngọc Nữ (Trà Vinh); Vũ Toàn Thắng (Ninh Bình); Trần Thị Thanh Tú (Phú Thọ); Chu

Giang Phong, Trịnh Thế Mạnh (Gia Lai); Bùi Nhật Lai (Thái Nguyên); Nguyễn Minh Thuận (Bạc Liêu); Mai Mộng Tường (Đà Nẵng); Nguyễn Anh Tuấn (Bà Rịa Vũng Tàu); Lê Thành Văn (Đắk Lắk); Trần Kỳ Duyên (Sóc Trăng); Lê Hứa Huyền Trân (Bình Định)...

Nhân kỷ niệm 132 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2022), Tòa soạn nhận được nhiều thư về chủ đề này, tiêu biểu CTV Nguyễn Anh Tuấn có bài “Ngày 19/5 nhớ Bác”; Trần Kỳ Duyên có thơ “Nhớ ngày sinh nhật Bác”; CTV Hà Thị Luyến có bài “Trông cây nhớ Người”; CTV Bùi Minh Khang có bài “Đường mòn mang tên Bác”; Trần Quang Hợp có bài “Người là niềm tin tất thắng”... Bài “Về làng Sen quê Bác” của CTV Ngọc Tuyền với những câu thơ giàu sắc màu, âm thanh, hình ảnh thân thương gắn gũi, giúp bạn đọc hình dung như chính mình đang được đứng giữa làng Sen quê Người, như được

tận mắt nhìn ngắm, lắng nghe, chứng kiến cuộc sống của những con người bình dị nơi đây.

Nhân kỷ niệm ngày Quốc tế thiếu nhi 1/6, CTV Phạm Minh Giang có tản văn về tuổi thơ, tiêu biểu như bài “Nụ cười trẻ thơ”; “Tuổi thơ ơi”, “Ước gì trở lại tuổi thơ”...

“Mười hai năm ấy biết bao ân tình” là bài CTV Công Liêm ghi chép lại “tự bạch” của ông Nguyễn Văn Hán, Chủ tịch Hội Cựu chiến binh tỉnh Thái Bình. Theo tác giả, mỗi việc ghi lại là một minh chứng của một sĩ quan cao cấp của quân đội, từng dạn dày trận mạc, từng thực tiễn dẫm mình trong công tác quân sự quốc phòng địa phương. Nay đang là “thủ lĩnh” của Hội Cựu chiến binh tỉnh - một người có am tường cơ sở, có lý luận sâu, có ý tưởng sáng tạo. Một người luôn coi trọng đề cao tinh thần đoàn kết, thực hiện quy chế dân chủ. Và đó chính là “thương hiệu” của Đại tá Nguyễn Văn Hán đã ghi dấu hơn 12 năm là Chủ tịch Hội Cựu chiến binh tỉnh Thái Bình...

Tin trong tỉnh, tiêu biểu CTV Trúc Lành đưa tin “Sét đánh cháy trang trại làm chết 229 con lợn tại xã Tây Đô, huyện Hưng

Hà”. Theo tin, vào khoảng 15 giờ 30 phút ngày 12/5/2022, sét đánh cháy trang trại lợn của hộ gia đình ông Hoàng Văn Nhã, thôn Quang Trung, xã Tây Đô làm chết 229 con lợn từ 80 - 150kg và cháy toàn bộ các trang thiết bị của trang trại...

Tin, bài, ảnh, video clip, thơ, truyện, tản văn... của các bạn gửi về cộng tác đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn) và báo in Báo Thái Bình. Ban Biên tập Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên. Tin, bài gửi về cộng tác đề nghị các bạn ghi rõ họ tên, địa chỉ và số điện thoại liên lạc. Mỗi tin, bài gửi về cộng tác, đề nghị các bạn gửi kèm 1 - 3 ảnh cùng nội dung, có chú thích đầy đủ. Tin, bài thời sự, đề nghị các bạn gửi kịp thời trong ngày để đáp ứng nhu cầu của bạn đọc. Tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn gửi về địa chỉ: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: toasoan@baothaibinh.com.vn.

Trân trọng!